

ЗВІТ
про роботу управління освіти і науки Тернопільської міської ради
за 2022 рік

Управління освіти і науки Тернопільської міської ради (надалі – Управління) є виконавчим органом Тернопільської міської ради, утворюється міською радою, їй підзвітне і підконтрольне, підпорядковується виконавчому комітету, міському голові, а з питань здійснення делегованих йому повноважень підконтрольне департаменту освіти і науки Тернопільської обласної державної адміністрації.

Управління у своїй діяльності керується Конституцією України, законами України, актами Президента України і Кабінету Міністрів України, наказами та іншими нормативно-правовими документами профільного міністерства, рішеннями Тернопільської міської ради та її виконавчого комітету, розпорядженнями міського голови, стандартом ISO 9001, Настановою з якості та Положенням.

Чисельність працівників у штатному розписі становить 13 (тринадцять) осіб. Фактична чисельність працівників Управління станом на 01.11.2020 року становить 12 (дванадцять) штатних одиниць.

Фонд оплати праці	2021 рік (грн.)	9 місяців 2021 року (грн.)	9 місяців 2022 року (грн.)
Нарахована заробітна плата	3173300,0	1999254,11	2603315,17
В тому числі премія	1038970,70	355904,75	679479,90

Уведення в Україні воєнного стану позначилося на всіх сферах суспільного життя. Освітня галузь також зазнала змін. Війна негативно впливає на організацію освітнього процесу, це зумовлює потребу у гнучкій трансформації діяльності освітньої сфери на період дії воєнного стану. Передусім постала необхідність забезпечення учасників освітнього процесу, особливо на початку повномасштабної війни.

З перших днів війни управління освіти і науки Тернопільської міської ради продовжило свою роботу, забезпечило постійну комунікацію із закладами освіти громади.

Управління освіти і науки стало штабом допомоги внутрішньо переміщеним особам і військовим.

Управлінці разом із працівниками Тернопільського комунального методичного центру науково-освітніх інновацій та моніторингу, закладів освіти Тернопільської міської територіальної громади працювали як волонтери, збирали й передавали кошти ЗСУ, забезпечували приміщеннями для проживання, плели маскувальні сітки, кікімори, надавали гуманітарну допомогу та готували їсти внутрішньо переміщеним особам.

Закуплено й відправлено на передову 7 військових автомобілів, 2 тепловізори, 2 квадрокоптери, 3 планшети, снайперська гвинтівка, 40 мобільних телефонів, кардіостимулятор, сонячну батарею, машинки для стрижки.

Відправлено продукти харчування: продукти тривалого зберігання, кондитерські вироби, закрутки, тушонки, сухі супи тощо.

Укомплектовано й надіслано гуманітарні вантажі ЗСУ: засоби гігієни, сигарети, каримати, одяг, білизну, устілки, бронжилети, каски, спальники, ліхтарі, взуття, павербанки, ковдри, палатки, форми, балаклави, берці, термоковдри.

Зібрано кошти й закуплено засоби гігієни, медикаменти, предмети першої необхідності для осіб, які переїхали в Тернопіль з місць активних бойових дій.

Волонтерська діяльність є і сьогодні актуальною для освітніх закладів громади.

В умовах воєнного стану управління освіти і науки докладало максимум зусиль для забезпечення сталості навчання, створення безпечних умов для усіх учасників освітнього процесу, підтримки тих, хто був змушений виїхати за кордон та внутрішньо переміщених осіб.

З огляду на важливість цих завдань, команда управління освіти і науки Тернопільської міської ради сформувала перелік ключових пріоритетів політики у сфері освіти громади, а саме:

- створення безпечного, інклюзивного та цифрового освітнього середовища відповідно до вимог законодавства;
- формування мережі ліцеїв для запровадження якісної профільної освіти та розвиток мережі закладів дошкільної, загальної середньої, позашкільної та професійної (професійно-технічної) освіти;
- відновлення й ефективна організація освітнього процесу в закладах освіти в умовах воєнного стану;
- вирішення питання психологічної, методичної й інформаційної підтримки всіх учасників освітнього процесу системи закладів освіти;
- забезпечення кадровим потенціалом закладів освіти, у зв'язку із втратами, зумовленими масштабним переміщенням педагогічних кадрів в умовах війни;
- розвиток професійних компетентностей педагогічних працівників закладів освіти, впровадження системи підвищення кваліфікації педагогічних працівників в умовах реформування галузі освіти, атестація педагогів;
- налагодження ефективної комунікації між учасниками освітнього процесу;
- забезпечення освітніми послугами дітей з числа внутрішньо переміщених осіб;
- забезпечення учасникам освітнього процесу вільного бездротового доступу до мережі Інтернет з характеристиками, що відповідають вимогам законодавства, у приміщеннях закладів освіти;
- організація різних форм освітнього процесу;
- забезпечення соціального захисту учнів, вихованців шляхом організації харчування, медичного супроводу, оздоровлення тощо;

Організаційна трансформація торкнулася всіх сегментів системи освіти нашої громади – від дошкільної до професійно-технічної, що стало серйозним викликом. Проте освітні управлінці зробили все можливе для стабілізації освітнього процесу, завершення 2021/2022 н. р., організації Національного мультипредметного тесту (ЗНО) та забезпечення успішного початку нового 2022/2023 навчального року.

Дошкільна освіта є невід'ємним складником та першим рівнем у системі безперервної освіти України, стартовою платформою особистісного розвитку дитини.

Протягом звітнього періоду розширено мережу закладів дошкільної освіти:

- відкрито Тернопільський заклад дошкільної освіти №7 загального розвитку, на 40 місць;
- реорганізовано Тернопільську початкову школу №4 у заклад дошкільної освіти №32.

Загалом забезпечення всебічного розвитку дітей дошкільного віку відповідно до їх індивідуальних особливостей, культурних потреб спільно із батьками здійснює:

- 36 закладів дошкільної освіти;

- 5 закладів загальної середньої освіти, які у своїй структурі мають дошкільний підрозділ.

У зазначених вище закладах, функціонувало 363 групи та навчалось 9627 дітей віком від 2 до 6(7) років.

Збройна агресія російської федерації проти України та запровадження воєнного стану в державі внесли значні корективи в діяльність дошкільної освіти.

У новому навчальному році розпочали освітню діяльність 33 заклади (підрозділи) дошкільної освіти. Основним критерієм початку діяльності стало створення безпечного освітнього середовища в ЗДО, зокрема наявність та стан об'єкта (будівлі, споруди, приміщення) щодо можливості його використання для укриття дітей та працівників як найпростішого укриття.

На жаль у трьох закладах дошкільної освіти (ТЗДОЯС № 11,16,18) відсутні приміщення для облаштування найпростішого укриття, тому дані заклади не зможуть відновити свою освітню діяльність на період дії воєнного стану. Працівників та дітей даних закладів забезпечено місцями в інших закладах.

Орім того, слід зазначити, що в умовах правового режиму воєнного стану більшість дітей дошкільного віку та їхні батьки мають доступ до освітнього процесу, який забезпечується дистанційно, через:

- розміщення завдань та рекомендацій на сайті закладу;
- створення груп із батьками, у соціальних мережах (Viber, Telegram, WhatsApp тощо);
- використання електронних платформ (ZOOM, Google Clasroom тощо);
- проведення скайп-конференцій;
- спілкування в телефонному режимі;
- листування через електронну пошту тощо.

Незважаючи на важкий час та активні бойові дії, майже на всій території України, управління освіти і науки Тернопільської міської ради доклало максимум зусиль для забезпечення функціонування мережі дошкільних закладів та доступу до якісної дошкільної освіти кожній дитині відповідного віку. Усі батьки вихованців, враховуючи й внутрішньо переміщених осіб і дітей з особливими освітніми потребами (далі – діти з ООП), мали можливість долучитися до різних форм організації освітнього процесу в закладах дошкільної освіти.

В умовах воєнного стану важливо забезпечити продовження здобуття дошкільної освіти дітьми з ООП за місцем їх тимчасового перебування, максимальне збереження кадрового потенціалу педагогічних працівників, які навчали таких дітей, створення безпечного освітнього середовища та надання якісних психолого-педагогічних послуг. З метою включення дітей з особливими освітніми потребами в групи загального розвитку і забезпечення права на одержання освіти, якість якої не відрізняється від освіти здорових дітей, розширено мережу інклюзивних груп. У 2022 році у закладах дошкільної освіти, які функціонували, перепрофільовано в інклюзивні 46 груп.

Мережа закладів та груп з інклюзивною освітою	2021	2022
Кількість закладів, в яких функціонували інклюзивні групи	19	20
Кількість інклюзивних груп	41	46

Для зміцнення здоров'я дітей, розвитку й формування здорової особистості у закладах дошкільної освіти функціонувало 32 групи компенсуючого типу, у яких було організовано освітній процес у комплексі з корекційно-розвивальною та лікувальною роботою, з них:

- 1 групи для дітей з порушенням слуху (ТЗДОЯС № 2);

- 6 груп для дітей з порушенням мови (ТЗДОЯС № 2, ТПШ № 3);
- 6 груп для дітей із затримкою психічного розвитку (ТЗДОЯС № 2, № 8, ТПШ № 3);
- 9 груп для дітей з порушенням зору (ТЗДОЯС № 27);
- 10 груп для дітей з латентною туберкульозною інфекцією та після вилікування від туберкульозу (ТЗДОЯС № 6, № 37);

У закладах дошкільної освіти міста забезпечено підтримку та соціальний захист 2000 дітям соціально незахищених категорій. На виконання рішення виконавчого комітету від 23.02.2022 року № 179 «Про встановлення плати за харчування та порядок нарахування батьківської плати в закладах (групах) дошкільної освіти Тернопільської міської ради»:

- зменшено на 50 відсотків розмір плати 899 дітям із сімей, де троє і більше дітей до 18 років (до 23 років, якщо дитина навчається за денною формою навчання у закладах загальної середньої, професійно-технічної, вищої освіти);

- забезпечено безкоштовне харчування 1513 дітям з числа: дітей-інвалідів, дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, які перебувають під опікою і виховуються в сім'ях, дітей учасників АТО, дітей працівників органів внутрішніх справ та учасників АТО, які загинули під час виконання службових обов'язків, дітей, які потребують корекції фізичного та (або) розумового розвитку, дітей, які навчаються в санаторних дошкільних навчальних закладах (групах) з малими та затухаючими формами туберкульозу.

Відповідно до Концепції розвитку е-урядування, з метою забезпечення прозорості, відкритості щодо зарахування дітей до закладів освіти проводиться електронне зарахування дітей до першого класу закладів загальної середньої освіти, дітей до гуртків першого року навчання комунальних закладів позашкільної освіти та дітей до закладів дошкільної освіти.

З метою покращення організації надання освітніх послуг управління освіти і науки, керівники закладів освіти отримали доступ до Реєстру громади та самостійно формують відповідні Витяги при наданні таких послуг:

- зарахування дітей в заклади дошкільної, позашкільної та загальної середньої освіти;

- організація харчування у закладах освіти;

- організація оздоровлення дітей, що потребують особливої соціальної уваги та підтримки.

Головне завдання освітньої галузі – це надання якісних освітніх послуг.

Для забезпечення рівного доступу мешканців до якісної освіти у громаді сформовано оптимальну мережу закладів освіти, яка задовольняє потреби учнів та їх батьків, враховує освітні запити, забезпечує ефективне використання фінансових, матеріально-технічних та кадрових ресурсів.

До навчання у 2022/2023 навчальному році приступило 30590 учнів проти 30323 учнів у 2021/2022 навчальному році (на 267 учнів більше), що вплинуло на збільшення кількості класів, а саме: 1070 класів проти 1067 у попередньому році (на 3 класи більше). Середня наповнюваність класів у 2022 році становить 29 учнів.

Мережа закладів загальної середньої освіти	2021	2022	Розбіжність
Кількість закладів	45	43	-2
Кількість класів, з них:	1067	1070	+ 3

▪ інклюзивні класи	100	119	+19
▪ класи, у яких до 15 учнів	21	19	- 2
▪ класи, у яких організовано навчання за індивідуальною формою (педагогічний патронаж)	7 (с.Кобзарівка - 2, с.Курівці - 3 , с.Чернихів - 2)	10 (с.Кобзарівка - 3, с.Курівці - 4, с.Чернихів - 3)	+3
Кількість учнів, з них:	30323	30590	+ 267
▪ класи з вечірньою та заочною формами навчання	9	9	0
▪ діти, які навчаються в умовах інклюзії	151	170	+ 19
Кількість ГПД	165	156	-9

Одним з пріоритетних напрямків роботи управління освіти і науки є питання оптимізації освітньої мережі.

Відповідно до рішень міської ради від 11.07.2022 №8/п16/23 «Про реорганізацію шляхом злиття Тернопільської загальноосвітньої школи I-III ступенів №25 Тернопільської міської ради Тернопільської області та Тернопільського педагогічного ліцею спортивного профілю Тернопільської міської ради Тернопільської області у Тернопільський академічний ліцей «Генезис» Тернопільської міської ради» шляхом злиття реорганізовано Тернопільську загальноосвітню школу I-III ступенів №25 Тернопільської міської ради Тернопільської області та Тернопільський педагогічний ліцей спортивного профілю Тернопільської міської ради Тернопільської області у Тернопільський академічний ліцей «Генезис» Тернопільської міської ради та від 11.07.2022 №8/п16/22 «Про зміну типу і найменування Тернопільської початкової школи №4 Тернопільської міської ради та затвердження Статуту» працівників початкових класів ТППШ №4 та учнів 1-4 класів переведено у Тернопільську загальноосвітню школу I-III ступенів №25 Тернопільської міської ради Тернопільської області.

Управлінням освіти і науки також підготовлено пакети документів та передано до Міністерства освіти і науки України щодо передачі закладів професійної (професійно-технічної) освіти з державної у комунальну власність.

Для функціонування закладів освіти в умовах воєнного стану головне – збереження життя та здоров'я учасників освітнього процесу. У зв'язку з цим в усіх закладах загальної середньої освіти облаштовані укриття.

Відповідно до спроможності укриттів, враховуючи можливість одночасно розмістити всіх, хто в момент повітряної тривоги перебуває у закладі загальної середньої освіти, визначено різні форми організації освітнього процесу, а саме – 15 закладів загальної середньої освіти працюють очно, а 28 – за змішаною формою.

За період воєнних дій у місто прибули діти шкільного віку, які зареєструвались у заклади загальної середньої освіти міста. Станом на жовтень 2022 року таких дітей 1059.

За кошти місцевого бюджету від оплати за харчування звільнено 3142 учнів з 13 категорій.

Шлях до якісної організації інклюзивного навчання в закладах освіти не є простим та об'єднує в собі низку обов'язкових кроків, які необхідно реалізувати. Зокрема, для встановлення категорії особливих освітніх потреб та рівня підтримки, дитина має пройти комплексне психолого-педагогічне обстеження в КУ «ІРЦ №1» ТМР. Результати такого

обстеження зорієнтовують фахівців інклюзивно-ресурсного центру (практичного психолога, вчителя-логопеда, вчителі-дефектологи, вчителя-реабілітолога) на визначення оптимальної для дитини освітньої траєкторії. Рекомендації щодо організації індивідуального освітнього маршруту для дитини в подальшому стануть в нагоді для команди психолого-педагогічного супроводу дитини в освітньому закладі.

З метою підвищення ефективності діяльності інклюзивно-ресурсного центру, застосування єдиних підходів до комплексної оцінки розвитку дітей та ведення електронного реєстру дітей з ООП впроваджено автоматизовану систему ІРЦ («АС ІРЦ»). Завдяки налагодженню роботи автоматизованої системи ІРЦ батьки, в тому числі і внутрішньо переміщені, мають змогу подавати заяви на проведення комплексної оцінки дистанційно на портал: <https://ircenter.gov.ua/>. АС ІРЦ полегшує також роботу закладів освіти, адже вони мають змогу в електронному варіанті скласти індивідуальну програму розвитку для дитини з ООП, використовуючи висновки, попередньо сформовані фахівцями ІРЦ, з якими також можна ознайомитись на даному порталі. Автоматизована система ІРЦ забезпечує створення єдиного інформаційного середовища у сфері інклюзивної освіти.

Станом на червень 2021 року на території Тернопільської міської територіальної громади проживає 43959 осіб віком до 18 років. За 2021-2022 роки фахівцями надано 800 консультацій для батьків, які виховують дітей з ООП та 147 консультацій для педагогів з різних питань реалізації інклюзивної освіти. 332 дітям (в тому числі 42 дитини ВПО) було проведено комплексну оцінку розвитку та видано висновки з детальним описом компетенцій дитини, її сильних сторін, рекомендованою навчальною та корекційною програмами. Центр надає послуги дітям з особливими освітніми потребами, які проживають не лише на території міста Тернополя. В 2021/2022 році між Тернопільською міською радою укладено договори про міжбюджетний трансферт з Купчинецькою сільською радою, Підволочиською селищною радою, Козлівською селищною радою, Підгороднянською сільською радою та Байковецькою сільською радою щодо надання фахівцями КУ «ІРЦ№1» ТМР психолого-педагогічної допомоги та забезпечення системного кваліфікованого супроводження дітей з особливими освітніми потребами, які проживають на їхніх територіях.

	Купчин ецька сільськ а рада	Підволо чиська селищн а рада	Козлівс ька селищн а рада	Байков ецька сільськ а рада	Скорик івська сільськ а рада	Підгоро днянськ а
2021	8000,00	23000,00	5500,00	5000,00	4275,00	
2022	10000,00	11500,00	6000,00	16000,00	8500,00	10000,00

Однією з важливих функцій ІРЦ є проведення корекційно-розвиткових занять. Дані послуги надаються дітям, які навчаються в інклюзивних класах, інклюзивних дошкільних групах (за відсутності потрібних фахівців в закладах освіти), дітям, які потребують якісної корекційної допомоги та не охоплені освітою, та внутрішньо переміщеним особам. Корекційно-розвиткові заняття спрямовані на розвиток когнітивної сфери, емоційно-вольової, мовленнєвого та фізичного розвитку, соціальну адаптацію.

Протягом звітного періоду фахівцями було охоплено 38 дітей з особливими освітніми потребами (в тому числі 9 ВПО), та надано 780 корекційно-розвиткових занять.

З 2021 року була запроваджена соціальна послуга щодо безкоштовного перевезення осіб з інвалідністю «соціальне таксі», в рамках цього проєкту автомобіль спеціального призначення надає послугу довозу для дітей з інвалідністю з захворюваннями опорно-рухового апарату, які проживають на території Тернопільської міської територіальної громади, до закладів освіти, охорони здоров'я та реабілітації. В мобільному ІРЦ проводиться комплексна психолого-педагогічна оцінка розвитку осіб, які за станом здоров'я не можуть відвідати центр. Послугою довозу користується 6 дітей з інвалідністю (в тому числі 1 ВПО).

Структурним підрозділом управління освіти і науки є Тернопільський комунальний методичний центр науково-освітніх інновацій та моніторингу (ТКМЦНОІМ), яким протягом звітного періоду було організовано і проведено (офлайн, онлайн) більше 475 інноваційних науково-методичних заходів, тренінгів, семінарів тощо. Українським інститутом інтелектуальної власності надано методцентру авторське право на Корпоративну школу супервізії, яка здійснюється для новопризначених керівників закладів освіти та педагогів.

Упродовж двох засідань інтеграційної методичної інфраструктури – Освітнього трансфер-містечка інноваційних можливостей, проведено спільно з Академією педагогічних наук України, ТНПУ ім.В.Гнатюка, Галицьким коледжем ім.В.Чорновола, Інститутом менеджменту освіти, Загальноосвітньою дистанційною школою «Modern school», ПРОосвітою 54 дистанційних та змішаних методичних заходів, які відзначалися інноваційним змістом, ефективністю та актуальністю (матеріали на сайті <https://tkmco.org/>).

Працівниками центру спільно з освітянами громади підготовлено підручники: «Українська мова», «Пізнаємо природу» для 5-го класу», «Мистецтво» (для 2-4 класів), а також посібники, дидактичний матеріал за новим Держстандартом із грифом МОН України, за якими навчаються здобувачі освіти Тернополя та України. Працівниками центру розроблено муніципальні програми для варіативної складової робочих планів закладів освіти громади: «Основи християнської етики» та «Основи сім'ї».

Науково-методичний супровід щодо реалізації експериментальних програм і проєктів (більше 30) в освітніх закладах громади здійснювали працівники методичного центру.

ТКМЦНОІМ є суб'єктом підвищення кваліфікації педагогічних працівників, зареєстрований у ЄДЕБО (Єдиній державній електронній базі закладів освіти Міністерства освіти і науки України) та в Ліцензійному реєстрі суб'єктів освітньої діяльності МОН України.

Система неперервної післядипломної освіти педагогічних працівників Тернопільської міської територіальної громади створена і працює відповідно до ліцензії на провадження освітньої діяльності у сфері післядипломної освіти для осіб з вищою освітою за кодом 01 Освіта/Педагогіка і спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки, виданої МОН України (протокол ліцензійної комісії МОН України від 08.08.2019 №146, наказ МОН України від 08.08.2019 №950-л), забезпечує підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів освіти з ліцензійним обсягом 1100 осіб.

Освітній процес здійснювався за вечірньою (1439 педагогів), дистанційною (5482 педагоги) та змішаною (292 педагоги) формами навчання. Для слухачів курсів розроблені та ліцензовані 3 освітні програми, які містять 182 окремі розділи. За 2021/2022 н.р. проведено 7213 навчальних занять для 296 груп. У 2022 році в навчальний план курсів

були введені нові розділи інтегрованих курсів для педагогів, які навчатимуть учнів 5-го класу за новим Держстандартом базової середньої освіти.

Педагоги вивчали й набували навичок використання різних ІТ-ресурсів при організації дистанційного навчання школярів: сервісів Google, Moodle, віртуальної стіни Padlet, Kahoot, Quizizz, Gopollock, App.wizer.me, Quizlet, Plickers, GoAnimate, PowToon, Wideo, Moovly, VideoScribe, Master-Test, Proprofs, EasyTestMaker, інтерактивних вправ LearningApps, відеохостингів Youtube, Yahoo, сервісів для створення блогів та сайтів Blogger, Wix, ModX, Ucoz, SimpleSite, WordPress, Joomla, ресурсів Smart середовища тощо.

Функціонування системи неперервної післядипломної освіти ТКМЦНОІМ забезпечують сайти:

info.osvita.te.ua – відкритий віртуальний простір інформаційно-довідкового та науково-методичного спрямування, з можливостями зворотного зв'язку між педагогами та відділом неперервної освіти. На сайті створений репозитарій наукових, навчальних, методичних матеріалів, авторських розробок педагогічних працівників Тернопільської міської територіальної громади зі сформованими колекціями, який систематично поповнюється нормативними документами, методичними рекомендаціями та актуальними матеріалами з досвіду роботи педагогів;

e-osvita.org – сайт курсів підвищення кваліфікації, створений на базі віртуальної платформи MOODLE, доступний для зареєстрованих слухачів та викладачів окремих розділів ліцензованих освітніх програм.

Регулярно поповнюється матеріалами сторінка «Неперервна освіта. ТКМЦНОІМ» в соціальній мережі Фейсбук.

Відповідно до міської Програми розвитку освіти здійснено грошову виплату (на загальну суму 266 тис.грн.) за підсумками Національного мультипредметного тесту 99-ти випускникам освітніх закладів, які за результатами отримали 200, 400 та 600 балів.

Відповідно до Держстандарту започатковано та проведено 3 інтегровані олімпіади, (більше 100 учні), параолімпіада (10 учнів), Третій міський велоквест «Тернопіль, дружній до дітей» (30 учнів). Вперше в Тернополі стартував науковий марафон «STEP UP», який об'єднав академічно обдарованих здобувачів освіти, що презентували наукові дослідження у 8 секціях (64 роботи – 8 переможців).

Восьмий рік поспіль Тернопіль успішно виступає на престижному освітянському заході – Міжнародній виставці «Сучасні заклади освіти». Освітяни Тернополя у 2022 році здобули 10 медалей.

Враховуючи виклики сьогодення та умови воєнного стану у березні 2022 р. освітяни створили розмовний клуб «Слово», який об'єднав освітніх волонтерів (учителів-словесників), діячів культури (мистецьких експертів) і тих, хто знайшов прихисток в гостинному Тернополі. У клубі навчалося понад 200 колись російськомовних українців з Києва, Харкова, Житомира, Маріуполя, Чернігова, Сіверськодонецька, Лисичанська, Сум, Кривого Рогу, Чернігова, Покровська та інших міст.

На підтримку всеукраїнського проєкту «Єдині» громадської організації «Навчай українською» з квітня 2022 року до липня 2022 року в семи закладах загальної середньої освіти Тернополя для внутрішньо переміщених осіб працювали додаткові розмовні клуби. Учасникам клубів пропонували цікаві формати експрес-уроків української, розповідали про звичаї, традиції, духовні цінності, національну символіку українців; проводили з ними інтерактивні заняття, тренінги, майстер-класи, знайомили з культурним простором Тернопілля.

Методичний центр створив експрес-курси для глибокого вивчення української мови для тимчасово переміщених осіб.

Надважливим є питання інформаційно-організаційного супроводу роботи з дітьми внутрішньо переміщених осіб в адаптаційний період, який забезпечував освітній медіацентр, до складу якого увійшли працівники інфостудії школи №4 та методичного центру науково-освітніх інновацій та моніторингу. Для психолого-педагогічної підтримки учасників освітнього процесу організовано чергування психологів-волонтерів гарячої лінії психологічної допомоги, забезпечено супровід населення в соціальних мережах, розроблено методичні рекомендації для фахівців.

Паралельно працював освітній хаб для тимчасово переміщених осіб, у якому старшокласники мали змогу двічі на тиждень відвідувати безплатні заняття з української та англійської мов, історії України і математики, готуючись до складання вступних іспитів. Для учнів 5–9 класів було передбачено участь у роботі творчих лабораторій «Цікаво знати!», а для наймолодших працював клуб веселого дозвілля.

Третина працівників психологічної служби міста здобула спеціальну підготовку у сфері кризової психологічної допомоги для дітей та дорослих. Частина з них навчалася за програмою «Діти і війна» проєкту «Поруч» Міністерства освіти і науки України, Дитячого фонду ООН (ЮНІСЕФ), Українського інституту когнітивно-поведінкової терапії та громадської організації «Волонтер», частина – за програмою «Перша психологічна допомога, самопоміччя та пом'якшення вигорання для спеціалістів, які надають допомогу» від Міжнародного благодійного фонду «Паріматч фаундейшн». Зараз сертифіковані спеціалісти майстерно впроваджують активні методики на практиці.

Для надання соціально-психологічної допомоги здобувачам освіти в закладах загальної середньої та позашкільної освіти розгорнуто стаціонарні і мобільні точки «Спільно» однойменного проєкту ЮНІСЕФ. До роботи залучено понад тисячу дітей внутрішньо переміщених осіб та таких, які перебувають у складних життєвих обставинах. Для них було проведено низку розвивальних занять, а 250 дітей отримали в подарунок від Дитячого фонду ООН (ЮНІСЕФ) в Україні рюкзаки і канцелярське приладдя.

У громаді створено мистецький простір «БлагоДіє», у якому діти з тимчасово переселених сімей могли відвідувати безкоштовні заняття з акторської майстерності, сценічної мови, хореографії, пластики, образотворчого мистецтва, брати участь у тренінгах, іграх, вікторинах і навіть записувати пісні у шкільній студії звукозапису.

Безкоштовні майстер-класи і гурткові заняття на волонтерських засадах проводили педагоги закладів позашкільної освіти. Дивограєм талантів дивувала мешканців і гостей Тернополя КЗ ТМР «Школа народних ремесел», реалізуючи мистецькі волонтерські проєкти «Мій дім – Україна» та «Дзвони війни».

Активно пропагувала технічну творчість дітей внутрішньо переміщених осіб КЗ ТМР «Станція юних техніків». Яскраві сценічні дійства та благодійні акції організували педагоги Дитячої хорової школи «Зоринка» і КЗ ТМР «Центру творчості дітей та юнацтва».

Відправлено на літнє оздоровлення в Австрію, Грецію, Країни Балтики дітей військовослужбовців та внутрішньо переміщених осіб; крім того, силами педагогів школи № 3 для них проведено мовний табір з вивчення розмовної англійської.

У 2021 році за рейтингом Forbes «Найкращі міста для ведення бізнесу», складеного за 10 критеріями, тернопільська освіта отримала максимальні 100 балів із ста можливих!

Управлінням освіти і науки здійснюється постійний контроль за виконанням вимог чинного законодавства з питань захисту прав та інтересів дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. Діти цієї категорії забезпечені Єдиними квитками, «Соціальною картою тернополянина». Четвертий рік поспіль «Соціальна карта тернополянина» безкоштовно виготовляється для учнів перших класів.

Постійно оновлюється банк даних дітей пільгових категорій. Організовано безкоштовне харчування для дітей із малозабезпечених сімей, дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, дітей учасників АТО/ООС, дітей, які навчаються в інклюзивних класах, дітей, які постраждали в наслідок Чорнобильської катастрофи, дітей, з числа внутрішньо переміщених осіб, дітей, сім'ї яких опинились у складних життєвих обставинах, дітей, батьки яких беруть участь у війні з російською федерацією.

Одним із пріоритетних напрямків роботи з кадрового забезпечення є впровадження багаторівневої системи підвищення кваліфікації педагогічних працівників.

Управління освіти і науки щорічно здійснює атестацію педагогічних працівників, що дає змогу визначити рівень знань, умінь, творчості педагогів, об'єктивно оцінити їх діяльність, що веде до зростання якісного складу педагогічних колективів. У 2022 році проатестовано 606 педагогічних працівників. Звернень до міської атестаційної комісії із заявами про перегляд рішення шкільних атестаційних комісій не було.

З метою подальшого утвердження відкритої і демократичної державно-громадської системи управління освітою, стимулювання впливу громадськості на прийняття та виконання керівниками закладів освіти відповідних рішень у сфері управління закладом відповідно до статті 38 Закону України «Про повну загальну середню освіту», наказу Міністерства освіти і науки України «Про запровадження звітування керівників дошкільних, загальноосвітніх та професійно-технічних навчальних закладів» від 28 січня 2005 р. № 55, по завершенню навчального року керівники закладів дошкільної, загальної середньої, позашкільної та професійно-технічної освіти звітують перед педагогічним колективом, батьківською громадськістю про виконану роботу за навчальний рік. Звіти керівників оприлюднено на вебсайтах закладів освіти.

Особливу увагу управління освіти і науки звертає на формування державно-громадської моделі управління. Успішно діє колегія управління освіти і науки Тернопільської міської ради, на засіданнях якої розглядаються актуальні різнопланові питання, приймаються вмотивовані рішення, які виконуються через накази управління освіти і науки.

Важливий напрямок діяльності управління – організація роботи з розгляду звернень громадян та їх особистого прийому.

Стан роботи зі зверненнями громадян щотижня розглядається на апаратних нарадах у начальника управління освіти і науки, заслуховується на колегії управління освіти і науки та знаходиться на постійному контролі в начальника та його заступників.

Працівниками управління не допускається надання неоднозначних, необґрунтованих відповідей, порушень встановлених законодавством термінів, безпідставної передачі звернень для розгляду іншим органам. За звітний період порушень терміну розгляду звернень не допущено.

Для забезпечення ефективної діяльності освітянської галузі виділено близько

1458271,5 тис. грн. в т. з бюджету громади було виділено близько 931337,9 тис. грн.

	2021 р., тис.грн.	2022 р., тис.грн.
Громадський бюджет	12555,5	
Фонд розвитку	40123,0	3871,2
Видатки загального фонду	728053,1	927466,7

На реалізацію проєктів громадського бюджету у 2022 році було виділено 12851,6 тис. грн., а на шкільний громадський бюджет – 1782,3 тис. грн. У зв'язку із введенням

воєнного стану в Україні (Указ Президента України від 24.02.2022 р № 64 «Про введення воєнного стану в Україні» із змінами) реалізацію цих проєктів перенесено на 2023 рік.

Продовжується здійснення міжбюджетних трансферів, внаслідок яких у міський бюджет додатково надійшло 1268,6 тис. грн.

Із початку війни Міністерство освіти і науки України досягло низки домовленостей із партнерами з розвитку щодо забезпечення потреб освіти комп'ютерним обладнанням.

У листопаді 2022 року 35 закладам загальної середньої освіти у рамках співпраці з Дитячим фондом ООН ЮНІСЕФ передано 205 ноутбуків для потреб педагогічних працівників.

Станом на 01.11.2022 року у гуртожитках закладів професійної (професійно-технічної) освіти проживає більше 600 осіб. Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України № 261 «Про затвердження Порядку та умов надання компенсації місцевим бюджетам на оплату комунальних послуг, що надаються під час розміщення тимчасово переміщених осіб, у період воєнного стану» за надані комунальні послуги до місцевого бюджету надійшла компенсація 4741,0 тис. грн

На особливому контролі перебуває питання створення безпечного освітнього середовища, техніки безпеки учасників освітнього процесу.

Для поточних ремонтів підвалів (укриття) закладів освіти було виділено 53 080,7 тис. грн. (з них 5000,0 тис. грн. кошти державної субвенції)

Для встановлення охоронної системи сигналізації у закладах загальної середньої освіти виділено 4993,6 тис. грн.

У закладах позашкільної освіти встановлено охоронну сигналізацію на суму 611,0 тис. грн.

Стан справ розвитку освіти в Тернопільській міській територіальній громаді вимагає подальшого удосконалення мережі закладів освіти, зміцнення їх навчально-матеріальної бази, формування позитивної громадської думки щодо необхідності отримання дітьми якісної освіти та дієвої підтримки міської ради.

Заробітна плата виплачується в повному обсязі та у встановлені терміни, а дефіцит державних коштів покривається бюджетом громади.

Міський голова

Сергій НАДАЛ